

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Kfv.V.35.213/2017/5. szám

A tanács tagjai: Dr. Lomnici Zoltán a tanács elnöke
Dr. Kurucz Krisztina előadó bíró
Dr. Kárpáti Magdolna bíró

A felperes: I.rendű felperes neve

A felperes képviselője: dr. Bihari Krisztina ügyvéd

Az alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Az alperes képviselője: Trungelné dr. Szabó Edit jogtanácsos

A per tárgya: adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság határozata: Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2016. december 07. napján kelt 14.K.27.393/2016/13. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.K.27.393/2016/13. számú ítéletét hatályában fenntartja azzal, hogy az új eljárás lefolytatására az elsőfokú hatóság köteles.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 70.000 (azaz hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A Bank Nyrt. 2007. szeptember 12-én a felperes részére 6.800.000 Ft (=45.464 svájci frank/CHF) ingatlanjelzáloggal

biztosított, svájci frankban nyilvántartott lakáshitelt nyújtott. A kölcsön összegéből 2.720.000 Ft-ra (a szerződésmegkötése napján 18.186 CHF-ra) a Magyar Állam készfizető kezességet vállalt. A pénzügyintézet 2015. november 13-án a kölcsönszerződést felmondta, a felperest a teljes tartozása és járulékai azonnali megfizetésére kötelezte, majd 2016. január 8. napján a fiatalok lakáskölcsönéhez kapcsolódó állami kezesség vállalásának és érvényesítésének részletes szabályairól szóló 4/2005.(I.12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.r.1.) 7.§ (2) bekezdése alkalmazásával az adóhatóságnál az állami kezesség beváltását kezdeményezte 4.511.426 Ft tőke, 143.377 Ft kamat és 69.026 Ft kezelési költség, továbbá a nap növekmények vonatkozásában.

- [2] A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adó és Vámigazgatósága a 2016. február 8. napján kelt határozatával a pénzügyintézet kérelmének helyt adott, összesen 4.759.256 Ft kiutalását rendelte el. Indokolása szerint a hitelintézet „által igényelt beváltandó kezesség összege megegyezik az előírások szerint igényelhető összeggel”. A felperes részére e határozat kézbesítésre nem került.
- [3] A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Adó- és Vámigazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a 2016. március 1. napján kelt határozatával megállapította, hogy felperesnek az állami kezességvállalással érintett, és a pénzügyintézet részére meg nem fizetett 4.759.256 Ft hiteltartozása az állammal szembeni kötelezettséggé vált, amelyet az állami adóhatóság tart nyilván, e kötelezettséget meg kell fizetnie.
- [4] A fellebbezés folytán eljáró alperes a 2016. április 29. napján kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.
- [5] Indokolása szerint az elsőfokú hatóság jogszerűen rendelkezett a fizetési kötelezettség előírásáról. A felperes vitatta a kötelezés összegét is, amely miatt az alperes kifejtette, hogy az adóhatóság akkor, amikor a határozatával helyt adott a pénzügyintézet kérelmének, vizsgálta a kért összeg helyességét is, és azt megfelelőnek értékelte. Az elsőfokú hatóság a „határozat szerinti összeg figyelembe vételével határozta meg a hiteltartozás állammal szembeni kötelezettséggé váló összegét”. Rögzítette az alperes, hogy a pénzügyintézet forintosította az adós tartozását, az elszámolás kapcsán a felperes panasszal élt, majd tájékoztatást kapott arról, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület eljárását kezdeményezheti, az elszámolás, illetve a forintosítás felülvizsgálatára pedig a Magyar Nemzeti Bank jogosult.

A kereseti kérelem

- [6] A felperes keresetet nyújtott be a határozatok bíróság általi felülvizsgálata iránt, vitatva a megfizetni rendelt összeg

mértékét is.

Az elsőfokú határozat

- [7] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát – az elsőfokú határozatra is kiterjedően – hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte.
- [8] Indokolása szerint a keresetnek minden egyes részét elutasította az összepszerűsége vonatkozó petitumrész kivételével. A felperes szerint a fizetési kötelezettségének összepszerűsége nem megfelelő, ugyanis az állami kezesség 2.720.000 Ft-ra vonatkozott, és az időközbeni teljesítéseit is figyelembe véve az állami kezesség vállalásból nem származhatott 4.759.256 Ft tartozása.
- [9] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az adóhatóság a felperes fizetési kötelezettségének összegét kizárólag a pénzügyintézet – állami kezesség beváltására irányuló – kérelmének helyt adó döntésére utalással határozta meg. A határozat azonban nem tartalmaz elszámolást, nem állapítható meg az indokolásából, hogy a kezesség vállalással érintett tőkeösszegnek és járulékainak mértéke a felperes törlesztése folyamán hogyan alakult, továbbá, hogy az adós a kezesség beváltásának napján milyen összegű CHF-al tartozott, és az állami követelés összege milyen deviza eladási árfolyam figyelembe vételével került kiszámításra. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint azért is kötelező tartalmi eleme a határozatnak a felperes által teljesített törlesztő részletek elszámolása, mert anélkül nem állapítható meg, hogy a Korm.r.1. 2.§ (4) bekezdésében, 4.§ (2) bekezdésében, 5.§ (2) bekezdésében, 7.§ (3) bekezdésében szabályozott garantált hitelrész csökkent-e, és ha igen milyen mértékben. A részletes számításnak a határozatban történő megjelenítése hiányában e vonatkozásban a döntés érdemben nem felülbírálnak. Az új eljárásban az elsőfokú bíróság útmutatása szerint a hatóságnak rögzítenie kell a felperesi kötelezettség számítási rendjét.

A felülvizsgálati kérelem

- [10] Az alperes felülvizsgálati kérelmében az ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő határozat meghozatalát, a kereset elutasítását, illetve az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte.
- [11] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 117.§ (1) bekezdését, a Korm.r.1. 7.§ (5) bekezdését, az állam által vállalt kezesség előkészítésének és a kezesség beváltásának eljárási rendjéről szóló 110/2006.(V.5.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Korm.r.2.) 11.§ (3) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a

továbbiakban: Pp.) 206.§ (1) bekezdését, 221.§ (1) bekezdését, 339.§ (1) bekezdését. Lényegében fenntartotta a határozatában foglaltakat. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az alperest kötelezte új eljárásra.

- [12] A felperes ellenkérelmében az ítélet hatályában fenntartását kérte.

Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

- [14] A jogerős ítélet meghozatalát követően a peres feleknek lehetőségük van rendkívüli jogorvoslat igénybe vételére, ténykérdésben perújítási, jogkérdésben felülvizsgálati kérelmet terjeszthetnek elő. A felülvizsgálati eljárásban a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretei között, és a megjelölt jogszabályok alapján vizsgálhatja felül (Pp. 272.§ (2) bekezdés, 275.§ (2) bekezdés, BH2002. 490., KGD2002. 262.). A felperes felülvizsgálati kérelmet - sérelmezve keresetrészeinek elutasítását - nem terjesztett elő, az alperes pedig a jogerős ítéletnek a keresetet elutasító részeit (6. oldal harmadik bekezdésig bezáróan, azaz „A felperes kifogásolta keresetében, hogy a fizetési kötelezettségeösszagszerűsége vonatkozásában is jogszabálysértő a határozat” kezdetű bekezdést megelőző ítéletrészek) nem támadta felülvizsgálati kérelmében, így azokat a Kúria - jogszabályi lehetőség hiányában - nem vizsgálta felül.

- [15] A felülvizsgálni kért ítéletrész: az alperes határozatának összagszerűségét elbíráló döntés és annak indokolása, azaz az összagszerűség vonatkozásában a Kúria megállapította, hogy a döntés jogszerű, az indokolása a Pp. 221.§ (1) bekezdésében foglaltaknak megfelel.

- [16] Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b) pontja szerint a bíróság dönt a közigazgatási határozatok törvényességéről. Az Art. 143.§ (1) bekezdése meghatározza, hogy az adóhatóság másodfokú jogerős határozatát vizsgálhatja felül a bíróság. A határozatra vonatkozó Art. előírás (123.§) szerint az adóhatóság az adóügy érdemében határozattal dönt. Az adóügy érdeméhez tartozik minden, az adókötelezettséget érintő, az adózó, az adó megfizetésére kötelezett személy jogát, kötelezettségét megállapító döntés.

- [17] Az Art. 5.§ (1) bekezdése alapján adóügyben alkalmazandó, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72.§ (1) bekezdés da) és e) pontja meghatározzák, hogy a határozatnak kötelező tartalmi eleme a hatóság döntése és annak indokolása. Az indokolásnak tartalmaznia kell a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, az ügyfél által felajánlott, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait, azokat a

jogszabályhelyeket, amelyek alapján a hatóság a határozatot hozta. A hatóságnak tehát a rendelkezését akként kell megindokolnia, hogy a döntésének indokai, és az indokok jogszerűsége a határozatból megállapíthatók legyenek.

- [18] A felek között nem volt vitatott a tényállás azon része, hogy a felperes a pénzüntézettől hitelt vett fel, a pénzüntézet a szerződést felmondta és kérte az állami adóhatóságtól az állami kezességgel biztosított kölcsönrésznek a beváltását. Az adóhatóság a kérelemnek helyt adott, majd a pénzüntézetnek kiutalt összeg megfizetésére kötelezte a felperest. Abban is egyet értett a felperes a hatósággal, hogy az Art., a Korm.r.1. és a Korm.r.2., a Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény határozatokban megjelölt jogszabályhelyei irányadóak az ügyben. A felülvizsgálati kérelemmel érintett ítéletrész tárgyát a megfizetni rendelt összeg mértékének, az arról történt határozati rendelkezésnek és indokolásának jogszerűsége képezte.
- [19] Az elsőfokú bíróság iratszerűen rögzítette ítéletében, hogy a kötelezés összege tárgyában az alperes csak utalt egy másik adóhatározatra, amelyben foglalt összeg „figyelembe vételével” határozta meg az elsőfokú hatóság a kötelezettség összegét. Az alperes határozatának ezen indokolása nem felel meg a Ket. 72.§ (1) bekezdés e) pontjában foglaltaknak, ezért érdemi felülvizsgálatra nem alkalmas. Abban az esetben, ha a rendelkezés meghatározott összeget tartalmaz, amelyet a hatóság számolt ki, pontosan ki kell munkálnia, hogy milyen adatok és az azokkal végzett milyen számtani műveletek alapján, melyik jogszabály rendelkezésének alkalmazásával határozta meg az összeg mértékét. Abban az esetben pedig, ha a rendelkezés meghatározott összeget tartalmaz ugyan, de azt nem a hatóság számolta ki, az indokolásban az alkalmazott jogszabályhelyek megjelölésével részletesen ki kell fejtenie, hogy miért történt az összeggel kapcsolatos kötelezés, arról melyik szerv, mikor és milyen módon döntött, azt ki és mikor vitathatja. Az alperes határozata az összepszerűsége vonatkozóan konkrét adatokat, részletes indokolást nem tartalmaz, amelyet az elsőfokú bíróság jogszerűen állapított meg.
- [20] Rámutat a Kúria, mivel az alperes által helybenhagyott elsőfokú határozat rendelkező részében foglalt összepszerűség helytállósága az indokolás hiányossága okán nem volt megállapítható, az elsőfokú bíróságnak a határozatokat a Pp. 339.§ (1) bekezdése alapján hatályon kívül kellett helyeznie. Az elsőfokú- és a másodfokú határozat hatályon kívül helyezése miatt pedig az elsőfokú hatóság köteles az új eljárás lefolytatására.
- [21] Mindezek folytán a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján - pontosítással - hatályában

fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[22] A határozat rendelkező részében foglalt fizetési kötelezettség megfizetni rendelt összegét az indokolási részben a hatóság akként köteles - jogszabályi hivatkozással együtt - megindokolni, hogy abból a kötelezés jogszerűsége, az összeg mértékének helytállósága megállapítható legyen.

Záró rész

[23] A Kúria az alperest a Pp. 270.§-ának (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes felülvizsgálati perköltsége megfizetésére.

[24] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről a Kúria a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 14.§-a alapján határozatonként rendelkezett.

[25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el. A Kúria az ítélethirdetést követően észlelte döntése rendelkező részének hibáját, amelyet a Pp. 224.§ (1) bekezdése alapján kijavított, így a felek részére a kijavított rendelkező részű ítélet kerül kézbesítésre.

, 2017. október 19.

. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Kurucz Krisztina sk.
előadó bíró, Dr. Kárpáti Magdolna sk.bíró